

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Ing. Viery Horčicové a soudců Mgr. Jana Kašpara a Mgr. Kamila Tojnera v právní věci žalobce: **J. H.**, proti žalovanému: **Úřad práce České republiky, Krajská pobočka pro hlavní město Prahu**, se sídlem Domažlická 1139/11, Praha 3, v řízení o žalobě na ochranu proti nečinnosti žalovaného v řízení o žádosti žalobce ze dne 2. 6. 2014 o zvýšení dávky státní sociální podpory

t a k t o :

- I. Žalovanému se ukládá povinnost rozhodnout o žádosti žalobce ze dne 2. 6. 2014 o zvýšení dávky státní sociální podpory, a to do patnácti dnů od právní moci tohoto rozsudku.**
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.**

Odůvodnění

Žalobce se podanou žalobou domáhá ochrany proti nečinnosti žalovaného v řízení o žádosti žalobce ze dne 2. 6. 2014 o zvýšení dávky státní sociální podpory - příspěvku na bydlení přiznané žalovaným pod sp. zn. 65351-13-AB.

Žalobce v žalobě uvádí, že dne 2. 6. 2014 podal žádost o zvýšení dávky, jelikož mu byla podle jeho názoru neprávem přiznána v nižší částce, než v jaké náleží. O této žádosti žalovaný nerozhodl a žalobce pouze informoval přípisem ze dne 5. 6. 2014 o skutečnostech, ze kterých má vyplývat, proč je žádost nedůvodná. Žalobce proto žalovanému sdělil, že pokud ve věci nehodlá rozhodnout, dopouští se nesprávného úředního postupu, což však žalovaný ignoroval.

Po marném uplynutí lhůty k vydání rozhodnutí žalobce proto podal Ministerstvu práce a sociálních věcí žádost o uplatnění opatření proti nečinnosti. Ani o této žádosti Ministerstvo práce a sociálních věcí nerozhodlo, pouze žalobce přípisem ze dne 28. 7. 2014 vyrozumělo o tom, že žádné opatření učinit nemůže, jelikož žalobcovu žádost je nutno posoudit jako opožděně podané námitky proti oznámení o dávce a její výši, ke kterým se nepřihlíží.

Žalobce se domnívá, že žalovaný pochybil, pokud o jeho žádosti nevydal rozhodnutí. Možnost podat žádost o zvýšení dávky upravuje § 53 odst. 1 zákona o státní sociální podpoře. Jejím podáním tedy bylo zahájeno řízení o změně výše již přiznané dávky, které je předvídáno v ustanovení § 67 odst. 2 zákona o státní sociální podpoře. V tomto řízení je žalovaný povinen bez zbytečného odkladu vydat rozhodnutí, a pokud je není možné vydat bezodkladně, je povinen je vydat do 30 dnů od zahájení řízení. To však žalovaný do dnešního dne neučinil.

Ministerstvo práce a sociálních věcí uvádí, že žalobcova žádost je materiálně ve skutečnosti námitkami proti oznámení o dávce a její výši. S tímto tvrzením žalobce nesouhlasí. Podání se sice posuzuje podle svého skutečného obsahu bez ohledu na to, jak je označeno, v tomto případě je však třeba jej posoudit jednoznačně jako žádost o zvýšení dávky, která je odlišným procesním institutem od námitek proti oznámení o dávce a její výši.

Žalobce uvádí, že oznámení o dávce a její výši podle § 69 a § 70 zákona o státní sociální podpoře je institutem, který nepochybně slouží k usnadnění administrativy v těch nejběžnějších případech, kdy se slevuje z nároku na plnohodnotné rozhodnutí, přičemž se účastníkům dává k dispozici možnost námitek, kterými se oznámení „zkonvertuje“ zpět do režimu rozhodnutí se všemi procesními prostředky obrany podle správního řádu.

Oproti tomu řízení o změně výše již přiznané dávky podle § 67 odst. 2 zákona o státní sociální podpoře je zcela odlišný institut, který slouží k ochraně před vyplacením dávky v nezákonné výši, pokud tato skutečnost byla zjištěna až v průběhu poskytování dávky. Podmínky pro podání žádosti k zahájení tohoto řízení ustanovuje § 53 odst. 1 zákona o státní sociální podpoře, podle kterého je možné takto požádat až 3 roky nazpět.

Jelikož byla žalobcova žádost výslovně označena jako „žádost o zvýšení dávky“ a jelikož v závěru této žádosti žalobce uvádí, že úřad dávku neprávem přiznal v nižší částce, než v jaké mu náleží a že žádá o zvýšení dávky, je takovou žádost nepochybně nutno posoudit jako žádost, kterou bylo zahájeno řízení o změně výše již přiznané dávky.

Žalovaný ve vyjádření k podané žalobě pouze zrekapituloval obsah předloženého spisového materiálu a navrhl, aby soud žalobu zamítl jako nedůvodnou.

Ze správního spisu vyplývají následující pro rozhodnutí soudu podstatné skutečnosti:

Přípisem čj. 877543/13/AB ze dne 6. 12. 2013 bylo žalobci oznámeno přiznání dávky státní sociální podpory, s tím že je mu přiznán příspěvek na bydlení ve výši 2.155 Kč, a to od 13. 8. 2013 do 30. 6. 2014. Rozhodnutím ze dne 30. 12. 2013, čj. 909505/13 AB, žalovaný rozhodl podle ustanovení § 24 zákona o státní sociální podpoře o odejmutí dávky žalobci, a to s účinností ode dne 1. 9. 2013.

Dne 2. 6. 2014 zaslal žalobce žalovanému podání nadepsané jako „žádost o zvýšení dávky“. V tomto podání žalobce uvádí, že žalovaný posoudil v období třetího čtvrtletí roku 2013 výši jeho příspěvku na bydlení nezákonně, neboť chybně vyhodnotil den podání žádosti o příspěvek na bydlení a v důsledku toho chybně určil den, ke kterému vznikl nárok na výplatu dávky. Dále žalobce uvedl, že úřad do započitatelných příjmů žalobce za měsíc květen 2013 chybně započítal navíc částku 335 Kč, která tvoří rozdíl mezi řádným a dodatečným přiznáním k dani z příjmu fyzických osob. Jako další důvod uvedl, že žalovaný započítal do nákladů řízení pouze částku ve výši 12.000 Kč, tedy jednoho nájemného, ačkoliv správně měl započíst částku ve výši 24.000 Kč. Závěrem žalobce shrnuje, že z uvedených důvodů úřad dávku neprávem přiznal v nižší částce, než v jaké mu náleží, a proto za předmětné období žádá o zvýšení dávky.

Na toto podání reagoval žalovaný přípisem ze dne 5. 6. 2014, sp. zn. 65351-13-AB, ve kterém uvádí, že žádost byla přiznána od 13. 8. 2013 v souladu s právními předpisy, což bylo žalobci oznámeno zasláním oznámení o přiznání státní sociální podpory dne 10. 12. 2013. Žalovaný upozorňuje, že žalobce byl poučen o možnosti podání námítky do 30 dnů ode dne výplaty dávky, což však žalobce neučinil.

Na žalobcovu žádost o uplatnění opatření proti nečinnosti reagovalo Ministerstvo práce a sociálních věcí přípisem ze dne 28. 7. 2014, čj. MPSV-UM/12585/14/4S-HMP, ve kterém Ministerstvo práce a sociálních věcí uvádí, že žalobcovu žádost ze dne 2. 6. 2014 je nutno posoudit jako opožděnou námitku proti oznámení ze dne 6. 12. 2013. K této námitce se z důvodu opožděnosti dle ustanovení § 70 odst. 3 zákona o státní sociální podpoře nepřihlíží a v dané věci nelze ani provést přezkumné řízení. Proto nemůže Ministerstvo práce a sociálních věcí učinit žádné opatření dle ustanovení § 80 odst. 4 správního řádu.

Městský soud v Praze věc posoudil takto:

Postatou sporu je otázka charakteru žádosti žalobce ze dne 2. 6. 2014. Žalobce je přesvědčen, že šlo o žádost o zvýšení dávky podle § 53 odst. 1 zákona o státní sociální podpoře. Z reakce žalovaného (ani ve správním řízení ani v řízení před soudem) není jednoznačně zřejmé, jaký charakter žádosti žalobce přisuzuje, lze však vyjít z názoru jeho nadřízeného orgánu, tedy Ministerstva práce a sociálních věcí, tj. že šlo o námitky podle § 70 zákona o státní sociální podpoře.

Podle § 70 odst. 1 zákona o státní sociální podpoře *rozhoduje-li krajská pobočka Úřadu práce o dávce v případech, kdy se nevydává rozhodnutí, je povinna žadateli doručit písemné oznámení o dávce a její výši, není-li dále stanoveno jinak. Písemné oznámení se nedoručuje, nenáleží-li výplata dávky podle § 51 odst. 1 věty třetí a odst. 2 věty čtvrté. Písemné oznámení o dávce se nedoručuje do vlastních rukou.*

Podle odst. 2 tohoto ustanovení *proti postupu uvedenému v odstavci 1 lze uplatnit námitky do 30 dnů ode dne výplaty první splátky*

a) dávky po jejím přiznání nebo ode dne výplaty dávky,

b) rodičovského příspěvku po dovršení věkové hranice dítěte, která zakládá nárok na volbu rodiče na rodičovský příspěvek, jde-li o volbu nároku rodiče na rodičovský příspěvek podle § 30 odst. 1 a krajská pobočka Úřadu práce rozhodnutí nevydala.

Podle odst. 3 *námítky se podávají písemně u příslušné krajské pobočky Úřadu práce, která dávku přiznala. Krajská pobočka Úřadu práce vydá do 30 dnů ode dne, kdy jí námitky došly, rozhodnutí o dávce. K námitkám, které byly podány opožděně, se nepřihlíží.*

Podle § 53 odst. 1 zákona o státní sociální podpoře *dávka neprávem*

a) přiznaná v nižší částce, než v jaké náleží,

b) nevyplácená nebo vyplácená v nižší částce, než v jaké náleží,

c) odepřená, nebo

d) přiznaná od pozdějšího data, než od jakého náleží,

se přizná nebo zvýší, a to ode dne, od něhož dávka nebo její zvýšení náleží, nejvýše však tři roky nazpět ode dne, kdy to orgán rozhodující o dávkách zjistil, nebo ode dne, kdy o zvýšení dávky nebo o přiznání dávky oprávněná osoba požádala.

Shora uvedená ustanovení tak upravují dva různé prostředky, jimiž je možno dosáhnout nápravy nesprávného rozhodnutí ve věcech dávek státní sociální podpory. Námitky představují jakousi obdobu odporu proti platebnímu příkazu podle občanského soudního řádu, neboť v případě jejich podání musí správní orgán vydat správní rozhodnutí obsahující (kromě dalších formálních náležitostí) odůvodnění, proti kterému je možno se následně bránit řádným opravným prostředkem. Naproti tomu institut upravený v § 53 zákona o státní sociální podpoře umožňuje zpětné přezkoumání postupu při rozhodování o žádosti, dojde-li při rozhodování o ní k chybě v neprospěch příjemce dávky (žadatele o ní). Jde přitom o postup mající charakter samostatného správního řízení, které se blíží přezkumnému řízení dle § 94 a násl. správního řádu. Zákon o státní sociální podpoře přitom v § 67 odst. 2 jednoznačně stanoví, že jde o řízení, které může být zahájeno jak z moci úřední, tak i na základě žádosti podané příjemcem dávky (žadatelem o ni).

Pokud jde o žalobcovu podání ze dne 2. 6. 2014, jde jednoznačně o žádost ve smyslu § 67 odst. 2 zákona o státní sociální podpoře, nikoli o námitky ve smyslu § 70 tohoto zákona. To vyplývá jak z formálního označení tohoto podání jako „*žádost o zvýšení dávky*“, tak i z obsahu tohoto podání. Text podání přitom odpovídá přímo textaci ust. § 53 odst. 1 písm. a) zákona citovaného shora, když žalobce výslovně závěrem uvádí: „*Z těchto důvodů mi úřad dávku neprávem přiznal v nižší částce, než v jaké mi náleží, a proto za předmětné období žádám o zvýšení dávky.*“ Soud nenalézá v textu tohoto podání jakoukoli oporu pro závěr, že by se mělo jednat o námitky proti oznámení o dávce, zejména za situace, kdy lhůta k jejich podání již ke dni 2. 6. 2014 dávno uplynula. Naproti tomu požadavek na aplikaci ust. § 67 odst. 2 zákona o státní sociální podpoře je z tohoto podání zcela zřejmý.

Žalobce jako příjemce dávky, v případě, že se domnívá, že mu byla dávka nesprávně vyplacena v nižší výši, má zákonné právo na to, aby bylo o jeho žádosti o (zpětné) zvýšení dávky vedeno správní řízení zakončené formalizovaným výstupem v podobě rozhodnutí. Postupem žalovaného mu však bylo toto jeho právo zcela odepřeno, neboť přístup, který žalovaný zaujal, znamená, že k žalobcovu podání není vůbec přihlíženo, a žalobce by tak neměl žádnou možnost domoci se přezkoumání správnosti své argumentace.

Soudu závěrem nezbyvá než konstatovat, že se plně ztotožňuje s argumenty žalobce, jak je přednesl v žalobě, a více v zásadě nemá k projednávané věci co dodat. Žalovaný se totiž ve svém vyjádření k žalobě omezil na prostou rekapitulaci obsahu správního spisu a návrh na zamítnutí žaloby, rovněž tak Ministerstvo práce a sociálních věcí učinilo svůj závěr, že podání žalobce je „opožděnou námitkou proti oznámení ze dne 6. 12. 2013“ bez jakéhokoli dalšího zdůvodnění. Argumentům, jimiž žalobce správnost tohoto (neodůvodněného) závěru v žalobě vyvracel, se žalovaný nijak nepokusil oponovat. Ze strany správních orgánů tak v zásadě na obranu jejich postupu nebyla snesena žádná argumentace, s níž by se soud mohl vypořádat.

Ze všech shora uvedených důvodů soud shledal, že žalovaný je povinen vydat rozhodnutí o žalobcově žádosti, a protože tak dosud neučinil, uložil mu tuto povinnost podle § 81 odst. 2 s. ř. s. výrokem tohoto rozsudku.

O nákladech řízení soud rozhodl podle § 60 odst. 1 s. ř. s., když neúspěšnému žalovanému právo na náhradu nákladů řízení nepřisluší a úspěšnému žalobci žádné náklady vynaložené v souvislosti s řízením před soudem nevznikly. Pro úplnost soud pouze poznamenává, že vycházel z toho, že jde o řízení ve věci státní sociální podpory, které je od poplatku podle § 11 odst. 1 písm. b) zákona č. 549/1991 Sb., o soudních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů, osvobozeno, a proto žalobce nevyžýval k zaplacení soudního poplatku za podání žaloby.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejblíže následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

V Praze dne 7. října 2014

JUDr. Ing. Viera Horčicová
předsedkyně senátu